

Щодо здійснення
парламентського контролю

Голові Комітету Верховної Ради України
з питань соціальної політики та захисту
прав ветеранів
Галині ТРЕТЬЯКОВІЙ

Шановна Галино Миколаївно!

Профспілка залізничників і транспортних будівельників України (надалі – Профспілка) звертається до Вас щодо здійснення парламентського контролю за діями Кабінету Міністрів України та вжиття належних заходів реагування на порушення законодавства правлінням Акціонерного товариства «Укрзалізниця» (надалі – АТ «Укрзалізниця»).

Профспілка звернулася 10.07.2024 року до Кабінету Міністрів України, який згідно з пунктом 54 Статуту АТ «Укрзалізниця» виконує функції вищого органу товариства, про вжиття невідкладних заходів щодо усунення порушень законодавства з боку АТ «Укрзалізниця» (лист Профспілки № 416/04).

Кабінет Міністрів України доручив розглянути наш лист Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України, а міністерство, в свою чергу, скерувало розгляд листа до безпосереднього порушника законодавства – АТ «Укрзалізниця» (доручення Уряду № С-12515/26-24/1 від 12.07.2024 та № 17069/0/2-24 від 17.07.2024, лист Міністерства інфраструктури № 4035/0/3-24 від 17.07.2024).

27.06.2024 р. правлінням АТ «Укрзалізниця», яке не є стороною колективних договорів, ухвалено чергове рішення про зупинення виплат, гарантованих колективними договорами. Цим рішенням незаконно, в односторонньому порядку, без участі представників працівників, зупинено дію положень біля 700 колективних договорів по всій країні щодо виплати матеріальної допомоги на оздоровлення залізничників.

Такими діями правління АТ «Укрзалізниця» порушило вимоги:

- ч. 3 ст. 59 Закону України «Про акціонерні товариства»;
- п. 117 Статуту АТ «Укрзалізниця», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 735;
- п. 3.7.5 чинної Галузевої угоди між Державною адміністрацією залізничного транспорту України і профспілками;
- ст. 14 Закону України «Про колективні договори і угоди»;
- ст. 11 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану»;
- ст. 21 Закону України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності».

Відповідь на наше звернення від 10.07.2024 р. надала директор з управління персоналом та соціальної політики АТ «Укрзалізниця» (лист від 23.07.24 № ЦЦУП-12/1107). Відповідь в черговий раз демонструє, що АТ «Укрзалізниця» не усунуло порушення законодавства, а також не має ані чітких термінів, ані конкретики щодо погашення заборгованості перед працівниками, чим намагається легалізувати не виплату частини заробітної плати працівникам.

Звертаємо увагу, що АТ «Укрзалізниця» не реалізувало своє право на ініціативу, передбачене статтею 11 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», а лише порушило цю норму. Статтею 11 цього Закону передбачено, що на період воєнного стану дія окремих положень колективного договору може бути зупинена за ініціативою роботодавця, а не за одностороннім рішенням роботодавця. Ініціатива роботодавця не є взаємною згодою сторін щодо зупинення дії окремих положень колективного договору, а є підставою для початку колективних переговорів у порядку, передбаченому статтею 14 [Закону України «Про колективні договори і угоди»](#).

Таким чином, відповідь надана не по суті звернення та не державним органом, до якого звернулася Профспілка. Лист Профспілки було подано як скаргу на дії підприємства (АТ «Укрзалізниця»), але звернення не розглянуто та питання не вирішено. На наше переконання, це неправомірна відмова Уряду в розгляді нашого звернення.

З цього можна зробити висновок, що вищий орган управління товариства (Кабінет Міністрів України) фактично відмовився ухвалювати будь-яке рішення щодо діяльності правління та дозволив АТ «Укрзалізниця» продовжувати практику порушень законодавства та колективних договорів.

Таке ставлення Уряду до дій членів правління АТ «Укрзалізниця» є неприхованим потуранням їх протиправним діям. Неналежний розгляд нашого звернення про вчинення порушень призведе до подібних дій з боку членів правління АТ «Укрзалізниця» і в подальшому.

Залізничники належать до працівників об'єктів критичної інфраструктури, за заробітною платою працівники залізничного транспорту посідають лише 12 місце серед працівників галузей економіки України, залізничники обмежені в праві на відпустки, вони ризикують життям, працюючи на прифронтових територіях, існує соціальна несправедливість щодо них (працівники галузі потребують оздоровлення та лікування так само, як педагогічні працівники та держслужбовці, яким в умовах воєнного стану збережено матеріальну допомогу на оздоровлення згідно із законами).

Соціальні наслідки дій АТ «Укрзалізниця» щодо невиплати матеріальної допомоги на оздоровлення залізничникам, починаючи з 2022 р., для працівників галузі є негативними. За нашими підрахунками борг перед працівниками з матеріальної допомоги на оздоровлення кожного року становить приблизно 5 % від загального фонду оплати праці всіх працівників АТ «Укрзалізниця». Це свідчить про штучне заниження доходів залізничників, що стало основним джерелом прибутковості АТ «Укрзалізниця».

На підставі вищевикладеного, відповідно до ст. 14 [Закону України «Про комітети Верховної Ради України»](#), пропонуємо Вам вжити належних заходів реагування та зобов'язати Кабінет Міністрів України припинити порушення законодавства правлінням АТ «Укрзалізниця» шляхом відновлення виплат матеріальної допомоги на оздоровлення [відповідно до колективних договорів](#) та розроблення графіка погашення заборгованості перед працівниками.

Додатки: на 4 арк.

З повагою

Голова Професійної спілки залізничників
і транспортних будівельників України

Олексій СЕМЕРУНЬ